AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING DAILY NEWSPAPER

NO. 7 — CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, JANUARY 10, 1939 — LETO XLII. — VOL. XLII.

Republikanci vpeljejo spremembo v kongresnih okrajih

Že od leta 1913 ni bila država Ohio politično razdeljena, kar se tiče volitev kongresmanov. Kot zahteva postava je vsaka država razdeljena v gotovo število kongresnih okrajev, in v vsakem okraju izvolijo ljudje na dve leti enega kongresmana.

Ljudsko štetje v letu 1930 je pokazalo, da je država Ohio opravičena do 24 zastopnikov v kongresu. Do tedaj jih je imela samo 22. Kongresne okraje določa vselej državna postavodaja v Columbusu. Toda politika med demokrati in republikanci je bila vse od leta 1930 tako silna, strah ene stranke pred drugo tako velik, da se nobeno zasedanje državne zbornice ni hotelo lotiti delitve države v nove kongresne okraje.

Izognili so se neprijetni aferi s tem, da so pustili dosedanjih 22 kongresnih okrajev, a ker mora Ohio voliti 24 kongresmanov, so določili, da se jih 22 izvoli iz posameznih okrajev, ostala dva pa volijo vsi državljani v Ohio, kar je končno zelo krivično, kajti pri tem imajo okraji z malenkostnim številom prebivalstva enako moč kot okraji s številnim prebivalstvom.

Sedaj pa prihaja iz Columbusa glas, da bo državna postavodaja, ki je popolnoma pod kontrolo republikancev, razdelila kongresne okraje tako, da bodo imeli od tega korist republikanci in da bodo demokrati avtomatično zgubili dva svoja zastopnika v kongresu, poleg tega, da bo zamorskim državljanom v Clevelandu omogočeno izvoliti svojega "rojaka" v kongres.

Chester Gillespie je ime republikanskemu državnemu poslancu, ki je te dni izjavil, da bo ta teden stavil v državni zbornici predlog, da se Cleveland in okolica razdelijo v nove kongresne okraje. Ta nova razdelitev, ki bo najbrž potrjena v zbornici bo vzela demokratom 20. kongresni okraj, ki je bil doslej nepremagljivo demokratski. V tej razdelitvi je tudi precej maščevanja republikancev, ki bi radi vrgli sedanjega kongresmana Sweeneya iz njegovega urada.

Posamezni boji med Čehi in Ogri na dnevnem redu. Hitler baje tajno pomaga češki armadi

Budapest, 9. januarja. Novi boji so izbruhnili ob češko-ogrski meji. Ogrski poveljniki dolžijo Čehe, da so metali zažigalne bombe nad neko madžarsko vas. Vendar ni bil nihče ubit ali ranjen.

Čehi so včeraj obstreljevali obmejno mesto Ungvar, ki se nahaja 25 milj zapadno od Munkacsa, kjer so se vršili zadnjo soboto boji, tekom katerih je obležalo 47 oseb mrtvih na bojišču.

Splošno se sodi, da podpira tajno Hitler češko armado, ker se češki spopadi z Madžari ujemajo z načrti Hitlerja, da dobi prost koridor skozi Rutensko v Ukrajino in nadalje proti Romunski.

Tudi Poljska je začela mobilizirati svoje obmejne čete, in enaka poročila prihajajo iz Romunske, ki je podvojila število posadke v vseh obmejnih mestih napram Poljski in Madžarski.

Do spopadov med Čehi in Ogri prihaja, ker nova meja med obema državama v resnici ni točno določena, in to je krivda Hitlerja, ki je mejo določil nalašč tako, da prija njegovim bodočim načrtom.

Smrtna kosa

V soboto popoldne je preminila mladenka Mary Bauer, stara 18 let, stanujoča na 1419 E. 32nd St. Tukaj zapušča žalujoče starše, John in Ana Bauer, brata Johna in Alberta ter sestri Jennie in Mildred. Pokojna je bila rojena v vasi Grivec, Fara pri Kostelu, odkoder je prišla v Ameriko z materjo, ko je bila stara eno leto. Pogreb se bo vršil v sredo dopoldne ob devetih v cerkev sv. Kolomba na Superior Ave. in 26. St. in potem na Calvarijo pokopališče. Prizadetim preostalim izrekamo naše iskreno sožalje, mladi rojakinji naj bo pa lahka ameriška zemlja.

Naši mladi talenti

V nedeljo smo bili prijetno presenečeni, ko smo poslušali petje na slovenskem radio programu, ki se oddaja na postaji WGAR. V solih in duetu sta nastopila naša mlada pevska talenta gdč. Irene Jazbec in Richard Louretič. Pela sta res tako lepo in čuteče, da jima na tem mestu izrekamo naše polno priznanje.

Nagrada

Poštna uprava je včeraj razpisala nagrado v svoti $2,200.00, kdor pride na sled roparjem, ki so oropali za novo leto poštno postajo B na 57. cesti in Euclid Ave.

Številne tragedije

Vsakovrstne tragedije so zadele Cleveland tekom pretekle nedelje in posledice so: trije mrtvi in 9 v bolnišnicah. Tri mesece staremu Charles Bowman, 1388 E. 188 St. je mati v napadu hipne duševne blaznosti prerezala žile na rokah, da je otrok izkrvavel in umrl. V hiši na 1721 E. 90 St., katero je prej lastoval, a jo je zgubil, so našli obešenega 38 letnega Geralda Engle. Šel je v smrt, ker je zgubil domačijo. V Charity bolnišnici je umrla 22 letna Ruth Wilkinson, 1604 Superior Ave., ker je zaužila strup, potem ko se je skregala s svojim ljubimcem. Štirje moški in ena ženska so poskusili s samomorom preteklo nedeljo, a so jih pravočasno rešili.

Seja Mladinskega zbora

Seja Mladinskega pevskega zbora na Holmes Ave. se vrši v torek 10. januarja takoj po pevski vaji. Vsi starši so vabljeni, da se gotovo udeležijo.—Predsednik.

V bolnišnici

Miss Ana Boldin, 15812 Trafalgar Ave., je uspešno prestala operacijo. Nahaja se v Huron Rd. bolnišnici, soba št. 327, kjer jo prijateljice lahko obiščejo.

Vabljive laške obljube Angliji

Paris, 9. jan. — Ta teden dospe v Rim angleški ministerski predsednik Chamberlain in Francozi se boje, da bo Mussolini stavil Angliji štiri zapeljive obljube, da dobi od njega koncesije od Francije. Mussolini bo baje obljubil Chamberlainu sledeče: 1. Rešitev španskega problema s tem, da Italija umakne svoje čete iz Španske. 2. Italija bo posredovala pri arabskih načelnikih, da nastane zopet mir v Palestini. 3. Zagotovilo, da imajo Angleži ob vsakem času svoboden prevoz preko Sredozemskega morja. 4. Laškonemška ponudba, ki pravi, da bosta Nemčija kot Italija sodelovali z Anglijo v ekonomskem oziru v Centralni Evropi. V nasprotnem slučaju sta Nemčija in Italija pripravljeni prisiliti države v Centralni Evropi, da bojkotirajo angleško blago. Kot je videti bo imel Chamberlain kočljivo zadevo v Rimu.

Lojalisti vabijo katoličane, da jih prepričajo

Washington, 9. jan. — Španski lojalistični poslanik v Zedinjenih državah de Los Rios, je povabil prominentne katoličane v Ameriki, da pridejo v lojalistično Španijo in se prepričajo na lastne oči, da katoličani v resnici niso preganjani v Španiji. Med povabljenimi je tudi bivši governer države New York, Al Smith. Klic za inšpekcijo lojalistične Španske je izšel na predvečer, ko so katoličani pripravili ogromno manifestacijo, da preprečijo, da se ne ukine nevtralitetna postava napram Španiji, kar bi dovolilo španskim komunistom, da bi dobivali strelno orožje iz Amerike. Povabila, da obiščejo lojalistično Špansko, so dobili tudi nadškof v Baltimore, predsednik katoliške univerze in urednik znanega mesečnika "Atlantic Monthly." Španski poslanik je enostavno zanikal vsako preganjanje katoličanov in trdi, da vlada v lojalistični Španiji vztrpnost in verska svoboda! De Los Rios je pa priznal, da so v letu 1936 "posamezne skupine" v Španiji preganjale duhovne in katoličane, toda to je sedaj nehalo, je rekel poslanik.

Dva banketa

Preteklo soboto sta se vršila v Clevelandu dva politična banketa demokratov. Enega je priredil reakcijonarni bivši vodja Gongwer. Tega banketa se je udeležilo do 800 oseb. Drugi banket se je pa vršil pod vodstvom novega krila demokratske stranke, kateremu načeljuje Ray T. Miller. Tega banketa se je udeležilo 2,000 oseb, pa jih je še kakih 1,000 ni moglo v dvorano.

Mooney na radio

Nocoj večer bo govoril na radio Tom Mooney, ki je bil zadnjo soboto oproščen iz zaporov države Californije. Njegov govor bo slišati ob 9. zvečer. Govoril bo za neko kompanijo in bo dobil za svoj govor nekako $500.

Bolna na domu

Bolna se nahaja na svojem domu Rozi Hanko, 5345 Spencer Ave. Prijateljice so prošene, da jo obiščejo.

Italija zahteva!

Rim, 9. januarja. Po vsej Italiji so bile te dni razdeljene nove zemljevidne karte, da se pokaže laškemu narodu kaj pravzaprav Italija zahteva za sebe in kaj je v resnici originalno italijanskega. Zemljevid kaže, da je ves svet prav gori do mesta Marseilles italijanski in da sega severno vse gori do francoskega mesta Lyons. "To je originalna italijanska zemlja," se čita na zemljevidu. Nadalje je otok Korzika starodavna laška naselbina, potem vsa Dalmacija prav doli južno do Albanije, otok Malta in nekateri drugi otoki, ki spadajo danes pod Grško . . . Kdor visoko leta, nizko pade. Mi le upamo, da Italija ne samo, da ne bo dobila, kar v svojem napuhu zahteva, pač pa da bo zgubila Vipavo, Idrijo, Postojno, Gorico, Trst in ostalo slovansko zemljo sedaj pod laško pestjo!

Rev. Coughlin kritizira poslanico Roosevelta

Detroit, 9. jan. — Rev. C. Coughlin je v svojem zadnjem radio govoru kritiziral poslanico, katero je predsednik pretekli teden poslal kongresu. Rev. Coughlin je skušal dokazati, da sledi Mr. Roosevelt internacionalizmu, ki je Zedinjene države že enkrat zapeljal v vojno. Med drugim je Rev. Coughlin povedal: "Jaz se bolj bojim armade, v kateri je 10,000,000 brezposelnih kot pa 10,000,000 tujezemskih sovražnikov. Kateri sovražnik je močan dovolj, da bi nas napadel? Jaz se bolj bojim notranjih nasprotnikov republike kot zunanjih. Ali se nismo že dovolj naučili, da vsako vmešavanje v tujezemske zadeve nam prinese samo nesrečo in sramoto?"

Smrtna kosa

V Warrensville bolnišnici je umrl po dolgi bolezni Jernej Mišič, star 48 let, ki je prej stanoval na 5377 St. Clair Ave. Doma je bil iz Gorjuše pri Domžalah, odkoder je prišel v Ameriko pred 26. leti. Tu zapušča brata Johna, v domovini pa tri brate Blaža, Leopolda in Franka ter sestro Terezijo. Bil je član društva Clev. Slovenci št. 14 SDZ. Pogreb se vrši v četrtek zjutraj ob 9. uri v cerkev sv. Vida iz Frank Zakrajšek pogrebnega zavoda na 6016 St. Clair Ave. Bodi ranjkemu mirna ameriška zemlja!

Asesment

Tajnica društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ se bo nahajala v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida danes v torek od 6. do 7:15 zvečer v svrho pobiranja asesmenta. Kateri članici je le mogoče, naj pride nocoj večer, da se razdelijo knjižice, da jih ne bo treba prenašati sem in tja. Razdajali se bodo tudi koledarji KSKJ.

Ogenj v garažah

Iz neznanega vzroka je začelo goreti v garaži Mr. Anton Miheliča, 1174 E. 148th St. Ogenj je uničil garažo in deloma poškodoval tudi ozadje hiše. Ogenj je preskočil tudi na garaže v bližini, toda so ga kmalu pogasili. Škoda znaša $3200.

Amerika je sedaj bolj sigurna

New York, 9. jan. — Na parniku Santa Maria je dospel danes v New York ameriški državni tajnik Hull, ki je vodil ameriško delegacijo na konferenco v Lima, Peru. Ob svojem prihodu se je izjavil, da bodo Zedinjene države v bodoče zrle svetovnim dogodkom bolj mirno v oči, ker imajo za seboj odobritev ostalih dvajsetih republik Severne in Južne Amerike. Državni tajnik Hull je povedal, da je bila konferenca v Lima, Peru, izrazit uspeh in da bodo zaključki sprejeti na tej konferenci močno vplivali na bodoče svetovne dogodke. Hull se je kmalu po prihodu v New York podal v Washington in bo v kratkem času obvestil ameriško javnost o uspehih konference ameriških republik.

Novi naročniki

Prav lepo število novih naročnikov se je odzvalo proti koncu starega in ob začetku novega leta. Naročili so dnevnik "Ameriška Domovina" sledeči: Amelia Kalčič, Antonija Hrovatin, Albert Simons, Julia Vidmar, Leo. Kralj, Mary Vidergar, Joe Tomek, Tom Krašovec, Fr. Nartnik, Mrs. Mary Škrl, Mary Zužek, John J. Intihar, Antonia Češnik, Frances Markovich, Frank Klemenčič, Joseph Lunder.

Frances Kremžar, Anton Srebot, Louis Podpadec, Mary Jerič, Frank Kozar, Mary Marinko, Anton Jarc, Tony Struna, Frank Ivančič, Mary Bradač, Frances Zakrajšek, Frank Merhar, Fr. Končan, Steve Mejak in John Branisel. Vsi gori omenjeni so v Clevelandu. Nadalje so se naročili izven Clevelanda:

Anton Spiler, So. Euclid, O., Frank Hočevar, Franc Kovač, oba v Jugoslaviji, Mary Vidrih, Homer City, Pa., Anton Jelenc, Madison, Ohio, L. Gustinčič, Perry, O., Johana Zortz, Lorain, O., Anton Gabrovšek, Girard, O., Mrs. F. Debevc, Eveleth, Minn., Frank Zajc, San Francisco, Cal., John Gottlieb, Chicago, Ill. in Val Koci, Wickliffe, Ohio, skupaj 43 novih naročnikov, katerim gre naša iskrena zahvala!

Po trgovskih poslih

Mr. Frank L. Grdina, poslovodja tvrdke s pohištvom A. Grdina in Sinovi, je odpotoval v nedeljo v Chicago, kjer ostane ta teden. Mr. Grdina odpotuje v Chicago najmanj dvakrat na leto, da si ogleda nove izdelke v pohištvu in dobi pohištvo toliko ceneje, ako ga kupi več skupaj direktno na trgu za pohištvo. Seveda imajo pri tem korist le odjemalci pohištva, ki je kupljeno pri A. Grdina in Sinovi.

Ni bil plumber

Victor Andro, ki je po poklicu bartender in toči pijačo v gostilni na 3021 Woodland Ave., je v gostilni popravil nekaj, kar bi sicer smel izvršiti samo plumber, ki ima licenco. Ker pa Andro nima licence je bil na mestni sodniji obsojen v globo $15.

Ložka Dolina

Priljubljeno društvo Ložka Dolina priredi na 21. januarja plesno veselico v Knausovi dvorani. Takrat bo nastopil tudi Ložki kvartet. Vstopnina bo samo 25c za osebo.

Ostanki jedil in drugi odpadki se ne pobirajo po mestu. Ljudje se ostro pritožujejo

Cleveland. — Hišne gospodinje v Clevelandu so te dni srdite, ker že skoro nimajo več prostora, kamor bi odkladale ostanke jedil, smeti in druge odpadke. Mestna administracija dobiva vsak dan stotine pritožb.

Mnogi ljudje so bili že prisiljeni kupiti nadaljne posode za odpadke, ki so pa tudi že prenapolnjene. Posode so natrpane, da se ne morejo pokriti; psi pridejo zraven in raznesejo nesnago po vrtovih in dvoriščih.

Drugi ljudje so začeli žgati odpadke ali jih pa zakopavati. Zapadna stran mesta je tozadevno še bolj prizadeta kot vzhodna stran. Računa se, da ponekod niso pobirali odpadkov že šest tednov.

V City Hallu se je direktor javne postrežbe Mr. Evans izjavil, da mesto ni imelo v decembru denarja na razpolago za pobiranje odpadkov. $54,000 v dotičnem skladu se je preneslo v relifni sklad in pobiranje odpadkov je moralo izostati, se je izjavil Mr. Evans.

Da dobi Mussolini nove kolonije kliče izseljene Italijane iz vsega sveta v domovino

Rim, 9. januarja. Italija je danes edina dežela na svetu, ki kliče nazaj svoje izseljene sinove. Ta klic po vrnitvi Italijanov v domovino, ni toliko ekonomskega kot političnega značaja.

V Italiji računajo, da se nahaja v tujezemstvu najmanj 10,000,000 Italijanov, ki bi se lahko vrnili v domovino. Ustanovila se je posebna komisija, kateri so dovolili pol milijona dolarjev, da začne z delom.

Da je Mussolini začel klicati svoje ljudi v domovino, sta dva vzroka: prvič bo s pričakovano vrnitvijo Italijanov prebivalstvo tako na gosto posejano, da bo Italija začela zahtevati nove kolonije, da naseli svoje ljudi v njih.

Drugič pa pričakuje Mussolini, da se bo z vrnitvijo izseljencev lahko pomnožila njegova armada. Italija smatra kot laške državljane tudi otroke onih izseljencev, ki so bili rojeni v tujezemstvu.

V Zed. državah je baje 3,800,000 Italijanov, v Brazili 1,837,000, 1,826,000 v Argentini in nekako 900,000 v Franciji. Mussolini je sklical za 4. febr. zborovanje velikega koncila fašistovske stranke, da naredi načrte za bodočnost.

Vest iz domovine

Po kratki bolezni je 13. decembra v vasi Zagrič, fara Primskovo pri Litiji, umrl ugledni rojak Janez Hren v visoki starosti 80 let. V Clevelandu zapušča žalujočega sina Martina in hčer Angelo, poročeno Stražar ,v domovini pa dve hčeri in dva sina. Pokojni je pred leti dalj časa bival v Newburgu in v Randallu. Starejši naseljenci se ga bodo gotovo spominjali. Mir in pokoj duši pokojnika, lahka mu naj bo domača gruda!

Postrežljivi trgovci

Mesto Cleveland dolguje clevelandskim groceristom in drugim trgovcem že skoro poldrugi milijon dolarjev za živila, ki jih prejemajo oni, ki so brez dela in ki ne morejo priti k WPA. Mestne blagajne za relif so prazne, vendar so trgovci obljubili, da bodo še nekaj časa dajali na kredit jestvine, dasi jim je to zelo težko.

Don C. Miller

Poznani odvetnik Don C. Miller bo kandidiral za mestnega sodnika napram sodniku Lewis Druckerju. Don. Miller je brat Ray Millerja bivšega župana.

62,500 psov

V Cuyahoga county imajo ljudje 62,500 psov. Od teh jih je dobilo samo šele 9,000 pasjo licenco. Psi, ki po 20. jan. ne bodo imeli nove licence, bodo prijeti in če jih želi lastnik zopet dobiti, mora plačati licenco in $1.00 kazni.

Še en grob

Sinoči je umrl za srčno hibo rojak Frank Ahčin star 60 let, stanujoč na 1078 Addison Rd. Pogreb se bo vršil pod vodstvom Frank Zakrajšek. Ostalo priobčimo jutri.

Zadušnica

Za pokojnim Antonom Palčič se bo brala sv. maša v sredo 11. januarja ob 7. uri zjutraj v cerkvi sv. Vida ob priliki prve obletnice smrti ranjkega. Sorodniki in prijatelji so vabljeni.

Novi uradniki:

Društvo Jugoslav Camp št. 293 W.O.W. ima sledeči odbor za 1939: predsednik Frank Sraj, podpreds. Math Križman st., tajnik Anton Zakrajšek, 7603 Cornelia Ave., blagajnik Wm. Candon. Nadzorniki: Anton Sraj, Frank Zalokar ml., John Znidaršič. Zastopnik za konferenco in klub društev S. N. D. Anton Zakrajšek. Seje se vršijo vsako drugo soboto v mesecu v SND.

Ali ne bo še konec?

Od sobote do pondeljka se je v Clevelandu zopet pritožilo šest žensk, da so bile napadene na cestah, da so jim bile denarnice odvzete in mnoge so dobile tudi občutne poškodbe v bojih z roparji.

$50 prihranite

Firma Norwood Appliance & Furniture, 6104 St. Clair Ave. in 819 E. 185th St. ima ta teden posebno znižane cene na Magic Chef peči. Prihranite si do $50, če kupite ta teden.

Vse v redu

Mr. George Kovačič, brivec v Hrv. narodnem domu na St. Clair Ave. in 64. cesta, nam je sporočil, da je z unijo poravnal vse in njegova brivnica posluje kot unijska. Mr. Kovačič ni mogel takoj plačati unijskih prispevkov, kar je sedaj poravnano. Brivnico priporočamo.

Nova služba

Lincoln Scafe, dosedajni glavni vodja Fisher Body tovarne v Clevelandu, bo menda prevzel enak urad pri White Motor Co. Pri eni kot drugi kompaniji je zaposlenih obilica naših ljudi.

Zbor Baraga

Mladinski zbor "Baraga" nima vaj v torek zvečer, kot navadno ta teden. Vaje se bodo vršile v četrtek zvečer ob 7. uri v navadnih prostorih. Članice se prosi, da to upoštevajo.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto $5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto $7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta $3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta $3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto $5.50; pol leta $3.00.
Za Evropo, celo leto, $7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, $5.50 per year; Cleveland, by mail, $7.00 per year.
U.S. and Canada, $3.00 for 6 months Cleveland, by mail, $3.50 for 6 months
Cleveland and Euclid, by carriers, $5.50 per year, $3.00 for 6 months.
European subscription, $7.00 per year.
Single copies, 3c

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

83 No. 7, Tues., Jan. 10, 1939

Španska zadeva

Pred par tedni je takozvana Gallup raziskovalna agencija v New Yorku dognala, da je 43 odstotkov katoliškega prebivalstva v Zedinjenih državah jako simpatična s cilji in prizadevanji lojalistične vlade na Španskem. Temu nasprotno se je 57 odstotkov katoličanov v Ameriki izjavilo proti lojalistični vladi. Toda to ni v veliko tolažbo katoličanom, da imajo le malo večino, ki se nikakor ne strinja s cilji, katere zasleduje vlada lojalistov na Španskem.

Kakšne posledice naj izvajamo iz Gallup poročila glede katoliških simpatij napram lojalistom v Španiji? Predvsem moramo priznati, da omenjenih 43 odstotkov katoličanov nikakor ne čita svojega, katoliškega tiska. Njih ignorance tozadevno se nikakor ne more na noben drug način razlagati. To je vzrok, da ne poznajo resničnost faktov in da ne razumejo principov, za katere se danes v Španiji vrši bratomorna borba.

"Ameriška Domovina" nikakor ni obvezana, da bi zasledovala ali celo podpirala sploh kakšen političen program v Španiji. Načelno smo seveda proti vsakemu diktatorstvu, pa naj si prihaja od desne ali leve, od fašistov ali komunistov. Njih sistem smo in bomo globoko obsojali. Kajti diktatorstvo pri vladi se prikrade v vest posameznika, mu odvzame svobodo na domu ali v cerkvi. Mi se nikakor ne zavzemamo za kake radikalne politične teorije. Imeli smo in imamo pravico kritizirati katerokoli stranko v Španiji, ako se dotična stranka odcepi od resnice in pravice, katero krade enemu ali večini državljanov.

Toda s tem še ni rečeno, da smo nevtralni glede dejstev, za katere se gre v Španiji. Nevtralni smo le v toliko kot nam je to predpisala ameriška vlada marca meseca, 1937. Mi se nikakor ne smemo vmešavati v španske zadeve s tem, da bi tja pošiljali tej ali oni stranki orožje ali drugo orodje, ki pospešuje vojno. Ob istem času pa smo absolutno nasprotni rdeči vladi na Španskem ne toliko radi njenega programa, pač pa radi dejstva, ker se je lojalistična vlada izkazala kot ena najbolj brutalnih in krvavih, kar jih je Španija ali katera druga dežela imela v današnjih časih. V tem oziru nikakor ne moremo ostati nevtralni. Tozadevno se popolnoma strinjamo s sveto stolico v Rimu in s katoliškim episkopatom in s pravilno mislečimi ljudmi, ki poznajo resnična fakta. Nas bi bilo sram, če bi ostali v tem oziru nevtralni.

Mi se nikakor ne moremo strinjati s poročili v ateističnih in drugih njim podobnih časopisov, ki glede Španije pišejo tendenciozno in ki so že vse od začetka civilne vojne zatirali vsako resnico o barbarskem početju lojalistične vlade, tako da ljudje v resnici niso mogli zvedeti resnice. Ko je Hitler izdal svoje barbarske odredbe proti Židom, je zakričal ves svet, ko je padlo 11,000 duhovnikov in drugih katoličanov v Španiji, je pa vse molčalo.

Gotovo ameriško časopisje še vedno na dolgo in široko prinaša propagando rdečkarjev v Španiji, ki skuša ustvariti vtis, da obstoji armada nacionalistov večinoma iz tujezemskih čet, dočim ob istem času popolnoma prezirajo dejstvo, da so na strani lojalistov ruske komunistične, francoske socialistične, mehikanske in druge mednarodne brigade, brez katerih lojalisti sploh ne bi mogli voditi vojne. Rusija sama je poslala dosedaj lojalistom za nad $200,000,000 vrednosti orožja in Rusija že ve, kaj je vzrok, da za maloštevilne lojaliste troši toliko denarja.

Časopis kot tak, ki prinaša novice, mora biti vsaj toliko objektiven, da prinaša novice te ali one vrste, stranke ali barve. Kadar so nacionalisti tepeni v Španiji, mi to povemo, ker je resnica, in kadar lojalisti bežijo, zopet zapišemo, da ljudje zvedo resnico. Umazano je pa pisati o zadevi, za katero se zanima ves svet, samo od ene strani. Španija je danes vendar glavni vir dogodkov na svetu in o teh dogodkih bi se lahko poročala vsa resnica, ne pa samo boljševiška propaganda.

Mi upamo, da bo kongres Zedinjenih držav zaeno s predsednikom ostal pri svojem in se te dni ne bo podal pritisku plačanih komunistov, ki zahtevajo preklic nevtralitetne postave, da se lahko pošilja ubijalno orožje v Španijo. Krvi so v Španiji že dovolj prelili, ne da bi končno še Amerika pomagala kositi tisočera življenja nesrečnih Špancev.

Kaj pravite?

Na Štefanov dan si je prebrala službo. Ko so jo vprašali, zakaj je pustila prejšnjo službo, je rekla, da zato, ker sta se gospodar in gospodinja vedno prepirala. "Vedno je bil prepir v hiši," je rekla dekla, "če se nisem kregala z gospodarjem, sem se pa z gospodinjo. Kako naj stanem pri taki hiši, kjer ni ljubega miru, vas vprašam?"

* * *

V Columbusu imajo republikanci politikaša, ki sliši na ime Schorr. Nobeno politično delo ne bo oddano brez blagoslova tega političnega bossa. In vendar ameriško časopisje k temu nič ne pravi, Jej, če bi demokratje kaj takega delali, bi bil pa ogenj v strehi.

BESEDA IZ NARODA

M. TEKAVEC

Razmišljanje

(Nadaljevanje)

Molek: Pridobivanje lastnosti človečanstva in demokracije je silno počasen proces. Vsak posameznik si mora pridobiti, to je, razviti v sebi te lastnosti z vzgojo in izobrazbo, kakor vsako drugo koristno znanje, obrt ali prepričanje. Boj z naturo ni lahak. Natura neprestano človeka vleče nazaj v sebičnost, okrutnost, v divji boj za eksistenco — kjer odločuje fizična moč. In nič čudnega ni, če še cele mase ljudi še podlegajo in se vračajo v džunglo. Dokler se cele mase ljudi zanašajo na fizično silo in se vladajo po naturnem zakonu ohrane najmočnejših — nimajo smisla za človečanstvo, toleranco in demokracijo.

Odgovor: Če človek ni to, kar mu vi ubijate že leta in leta — podoba božja — je zaman vsako besedičenje o človečanstvu, kajti dostojanstvo človeštva je z vašimi zmotami uničeno. Pa smete še bolj tesno oviti togo "človečanstva," ne izda nič. Ostane samo razvita zver. Vsa zgodovina pozna vedno dobre in slabe ljudi. Bili so v preteklosti, živijo sedaj in bodo za nami z enako naravo rojeni, to je, da bo vsak posameznik moral boriti se z premagovanjem raznih čutil, krotiti neugnane želje svojega srca — torej z samozatajevanjem samega sebe. Božji Učenik narekuje: "Če hoče kdo za menoj priti, naj zataji samega sebe." Boj z skvarjeno človeško naravo ni lahak. Sklepate pravilno, da natura neprestano vleče človeka nazaj v sebičnost, okrutnost in divji boj za eksistenco.

Kristjani pravimo temu — greh. Toda ali mu bo vaša "izobrazba" pripomogla, da bo boljši? Potem moramo verjeti, da se trgajo smokve s trnja in grozdje z osata. Ali mu divji, lažni materializem nudi tako krepko zdravilo, da bo človeška narava ozdravljena svojega nagnenja v zlo? Ali ni nauk, ki ga vi vsiljujete potom časopisja, olje, ki ga zlijete na plamen? Ali verujete, da se s tako tekočino ogenj pogasi?

Tako ste v popolni zmoti, če si domišljate, da ljudje, ki ste jim odrekli bistvo človeškega dostojanstva, bodo radi tega, ki so samo razvite živali, postali radi tega "spoznanja" nesebični, krotki, čisti, darežljivi, usmiljeni, miroljubni, sama ljubezen do bližnjega Sami doživljamo, da ko gre materializem v svojem zmagoslavnem pohodu, ravno nasprotno. Če za kateri čas veljajo v vsem obsegu za današnjo dobo besede že omenjenega apostola sv. Pavla, ki jih je zapisal Timoteju: "To pa vedi, da bodo v poslednjih dneh nastopili hudi časi. Zakaj ljudje bodo samoljubni, lakomni, bahavi, prevzetni, zasramljivi, brezbožni, staršem nepokorni, nehvaležni, brez ljubezni, nespravljivi, obrekljivi, nezdružni, sirovi, brez dobrotljivosti, izdajalski, predrzni, napuhnjeni, neslade željni, ne pa bogoljubni. . ."

In če: "Zakaj pride čas, ko zdravega nauka ne bodo prenesli, temveč si bodo za čehlanje ušes kopičili učitelje po njih željah in bodo ušesa odvračali od resnice, obračali se k bajkam."

Tudi v današnji dobi, ki ima poseben pečat, da velja samo sirova sila, ne pa pravo, mora imeti korenine v tistem "človečanstvu," v katerega ga vi s tako vztrajnostjo pehate. O "toleranci" in "demokraciji" se nekoliko nižje pogledamo resnici v oči.

Molek: Lastnosti tolerance, človečanstva in svobodne demokracije bodo zmagale in zatrle naturno divjaštvo v ljudeh. Te plemenite lastnosti in oblike človeškega življenja bodo enkrat nepremagljiva svojina vsega človeštva. O tem ne sme biti dvoma.

Odgovor: Ali pričakujete, da bo človek rojen z novo neskvarjeno naravo? Priti zna do teh "svojin" takrat, ko ne bo več nobenega človeškega bitja na zemlji. Češki pisatelj Werner s tako prepričevalnostjo podaja v drami "Na ledeni plošči." Za to igro je dvakrat res, kar pravi Hamlet o svojih igralcih: "Oni so zrcalo in skrajšana kronika dobe."

Profesor Junek, star liberalec, ima še vero in predvojno zalogo poštenja in morale. Otrokom preskrbi izobrazbe, ne nudi jim pa zadosti vzgoje, že zato ne, ker gre šola, v katero hodijo gladko mimo Boga in večnostnih resnic, družba, v kateri se gibljejo, okolje, v katerem se pehajo pa kruh, je ravno tako materialistično. "Življenje je naredilo iz nas stroje, prvovrstne tovarniške izdelke. Vsa druga plemenitejša človeška hotenja nas le ovirajo. Skušnjav se rešujemo s tem, da se jim udajamo," pravi starejša hči Pavla.

Junkov sin Zdenko pravi: "Zdaj verujemo samo še v nič. Te svoje vere v nič mi je samemu žal. Odganjam jo, nočem, da bi mi ostala za bodoče življenje, ko bo spet boljše. Kajti to je grozno. Razkrajam se, gnijem v notranjosti."

Ves obupan se oče spomni zgodbe, ki jo je nekoč bral. "Bilo je nekje na Danskem. Mladina je imela praznik na zamrznjenem morju. Nenadoma je prišla burja, odtrgala led od obale in ga odnesla na morje. Rešilni čolni so se prevračali. Burja je nesla ledeno ploščo proti gorkemu zalivskemu toku. Zdaj ne bo dolgo trajalo, da se bo raztopila . . . Starši so stali na bregu in gledali, kako njih otroke odnaša tok. Niso jim mogli pomagati.

Na taki ledeni plošči, brez trdne moralne podlage se je znašel danes človeški rod in pozno, morda prepozno, kliče stari Junek: "Kje so ladje, ki bi jih mogle rešiti? Prečudna imena imajo te ladje: vera v človeka, vera v smisel žrtve, vera v pravičnost, vera v vero. To se pravi: Vera v Boga in nesmrtno dušo.

A Vi, Mr. Molek, ko mislite, da zidate pa uničujete — smisel življenja — ki le v odsevu nesmrtnosti možno, da bo to mizerno življenje vsaj znosno. Brez krutega zatiranja, ki ga je današnje človeštvo v toliko meri deležno.

Molek: Človeštvo kot celota, se razvija navzgor, nikakor pa ne navzdol, nazaj v džunglo, iz katere se je izvleklo po dolgem in mučnem naporu in boju. Takšen je proces razvoja na vseh črtah. So zastoji, so umiki, včasih daljše, včasih krajše dobe zastojev in umikov — ali po vsakem zastoju in umiku se razvoj s toliko večjo silo zažene naprej, da popravi zamudo.

Odgovor: Čudno je to Molkovo naziranje o človeku. Kam se pa razvija? . . . navzgor . . . nazaj v džunglo, iz katere se je izvleklo po dolgem in mučnem naporu in boju . . . In kaj je doseglo: to in samo to, da zavida brezumno živino, ki je tisočkrat srečnejša od kralja stvarstva, če je človek samo "počlovečena žival," brez smisla in namena na tem svetu.

O, pa saj džunglist Molek ve za ta namen ki je, da smo vsi, prednamci, mi, in še zanamci posredovalci, žrtve, le veriga, ki vzdržujemo člen; da bo "počlovečena žival" po tej dobi uživala celotno "človečanstvo, demokratično svobodo in toleranco." Če je to res in samo to namen vsega gorja, ki je v njega utisnjeno ubogo človeštvo, potem in zakaj potem, nismo stali v džungli samo brez "počlovečenja," brezumna žival? To je smisel vsega "razvoja navzgor," zavest hrepenenja po neminljivi sreči, pravici, resnici, ki je pa nikjer ni.

Ali se sploh izplača za te borne zemske užitke, ki jih mora človek s tako muko pripraviti, da se preživlja, pa naj tudi uživa sadove uma, tehniko dvajsetega stoletja, je v primeri z brezumno živaljo, ki živi samo prirodno brez spoznanja, ki je duhovna lastnina na zemlji samo ljudi. Človek je na slabšem stališču od nje. Lahko z zavidanjem gledamo in se otožni vračamo v džunglo in preklinjamo dobo, ko smo se ločili od živali. Saj živini se ni treba prerivati in ne toliko trpeti za obstanek bornega življenja; pa zavest smrti, da je trpel brez namena na svetu.

(Dalje prihodnjič)

POZOR!

Prejela sem pismo od zanesljive osebe, da je skrajni čas, da kaj napravimo za preobrat naše banke, da bo začela poslovati kot poslujejo vse druge. Ker vem, da vsak težko pričakuje, kdaj bomo dobili naš krvavo zasluženi denar, vas prosim, da stopite z nami v akcijo. Vsi, kateri imate proxy in jih še niste oddali, storite to takoj, ali pa se zglasite pri meni za nasvet. Z spoštovanjem

Mrs. Mary Stanonik,
6209 Bonna Ave.

ST. CLAIR RIFLE KLUB

Prihodnja klubova seja se vrši v sredo 11. januarja zvečer v Slovenskem domu na Holmes Ave. Opozarjam člane, da se iste gotovo udeležite. Na tej seji boste slišali poročilo odbora za poslovanje v letu 1938. Pri zadnji vaji smo takole streljali:

Peterka J.	11
Novak A.	17
Kramer F.	17
Kavčnik A.	7
Bozich A.	7
Kushlan L.	6
Urankar A.	6
Virant F.	12
Baraga A.	7
Spenko F.	10
Kosec F.	9
Urankar J.	9

Pozdrav vsem članom in ne pozabite na sejo jutri.

A. Bozich, tajnik.

Podružnica št. 14 SŽZ

Zopet smo začeli drugo leto in začeli bomo z novim delom. Skušali bomo delovati po svoji najboljši moči. Moj namen je sporočati članicam podružnice št. 14 SŽZ, ki niste bile na glavni seji, da sem prevzela urad tajnice. Prav lepa hvala članicam za zaupanje. Zavedam se, da je moja dolžnost biti vam na uslugo, vsej podružnici in SŽZ, Delovati hočem z dobro voljo točno po pravilih in to, seve, z vašo pomočjo. Prosim vas, da o pravem času poravnate svojo članarino. Ako se ne morete udeležiti seje, pridite na moj dom, kjer boste dobrodošli ob vsaki uri in dnevu. Če me pa ne dobite doma, veste, tudi jaz grem včasih kam, se ustavite v trgovini sestre Albine Vesel na 787 East 185th St., ki bo tudi rada sprejela asesment.

Ker šteje naša podružnica veliko število članic, je nemogoče pričakovati, da bi vse prišle na sejo. Zato sem odločila dneve, ob katerih bom gotovo doma za sprejemanje asesmenta, to bo vsak mesec na 20., 21. in 22. Torej te dneve bom sigurno doma in boste lahko plačale asesment. Plačate pa lahko tudi pri naši predsednici Frances Rupert, ako vam je bolj priročno. Ker je pa tudi nekaj oddaljenih članic, ki jim ni mogoče priti na sejo ali zvečer na moj dom, se lahko ustavijo pri meni ob nedeljah. Me prav lahko najdete, ker stanujem v bližini La Salle gledišča.

Moja želja je, da gremo naprej. Vsaka Slovenka bi morala biti naša članica. Vsaka bi morala biti ponosna, da je članica Slovenske ženske zveze, ki je ena najboljših organizacij. Delujmo torej vse za napredek in korist SŽZ. Za članarino plačamo prav malo vsoto. Velikokrat potrošimo po nepotrebnem več, a kar potrošimo za našo organizacijo, pa ni proč vržen denar, ampak je prav dobro investiran. S pozdravom,

Frances Medved, tajnica
18701 Cherokee Ave.

Kaj bo prineslo to leto

Barberton, O.—V listih se poroča to in ono, eni prerokujejo boljše čase, drugi zopet slabe. Tako nazadnje ne vemo, kaj da bo v letu 1939. Ko bo pa tudi to leto končano, takrat bomo pa vedeli povedati, kaj da je bilo. To se pravi, tisti bodo to vedeli, ki ga bodo dočakali.

Ob začetku leta smo obljubili marsikaj. Vprašanje pa je, če bomo to tudi izpolnili. Tudi jaz sem nekaj obljubil. Pa kaj? Nekateri to že vedo, nekateri pa še ne. Obljubil sem namreč voditi novo organizacijo, ki se imenuje Slovenska moška zveza, ki je bila ustanovljena meseca junija 1938 v Barbertonu, Ohio. Tam je tudi glavni sedež te organizacije. Organizacija ima že tri podružnice, ki cveto poleti in pozimi in ki vedno rode dober sad.

Bral sem dopise izpod peresa predsednika in tajnika podružnice št. 3 v Clevelandu, ki so bili priobčeni v najbolj priljubljenem listu, Ameriški Domovini. Tema dvema neumornima agitatorjema za to novo ustanovo moram dati priznanje za njiju delo. Imate pa tudi člana, Jožeta Jalovca, ki vam je pripeljal kar 21 novih članov za decembrsko sejo. Takih agitatorjev potrebujemo mi tu v Barbertonu, kjer se je ta organizacija ustanovila. Zdaj nas je pa podružnica št. 3 že davno prekosila po številu članstva. Seve, to je lahko mogoče samo v Clevelandu, kjer je na tisoče slovenskih mož in fantov. Tam bi moralo biti že najmanj pet podružnic, in vsaka bi štela lahko po tisoč članov. Kje ste, možje in mladeniči? Ali ne veste, da je ta nova ustanova nepristranska, ki ne škoduje nobeni stranki, a se pri nji lahko zavarujete za slučaj smrti in to prav za mal asesment 25 centov na mesec. Poleg tega imate pa dosti zabave in pouka ter izobrazbe. Imate priliko spoznati se drug drugega. Tako sem tudi jaz v tem kratkem času spoznal mnogo nekdanjih prijateljev in sošolcev, o katerih sploh nisem vedel, da so tu v Ameriki.

Torej naj ne bo ta dopis glas vpijočega ,ampak pristopite v to novo-organizacijo Slovensko moško zvezo. Ponosni boste biti član te nove ustanove. Pravila in čarter te organizacije so že na potu in v kratkem bo vse preskrbljeno. Ako bi kdo rad kako pojasnilo glede ustanovitve nove podružnice ali kaj drugega, sem vedno pripravljen tolmačiti in pojasniti.

Podružnica št. 1 v Barbertonu, O. je na glavni seji v decembru sklenila, da se vršijo seje odslej vsak drugi petek v mesecu. Torej prihodnja seja se vrši na 13. januarja. Torej bo seja na petek in še na 13. zraven, kar nekateri mislijo, da je nesrečen dan in številka. Zato pa jaz pričakujem veliko udeležbo na seji, ki se prične ob sedmih zvečer v klubovem poslopju. Pripeljite s seboj vsak po enega novega člana, da ne bo naša podružnica zadnja. Na tej seji bo začel poslovati tudi novi odbor, kateremu želim mnogo uspeha.

Prosim vas, čitatelje A. D., ko boste čitali te vrstice, ne pozabite iti na delo in si ustanoviti novo podružnico ter se pridružiti nam. Podružnice pa, ki so ustanovljene, pridobite dosti članov, da bo naša organizacija štela ob koncu tega leta nad 5,0 članov.

Končno pa želim vsem srečno novo leto in obilo uspeha pri novi organizaciji, Slovenski moški zvezi. Spoštovanjem vdani

Frederick Udovich,
glavni predsednik.
183 — 22nd St. N. W.
Barberton, Ohio

IZ DOMOVINE

—Vrhničani so nedavno preveli razburljivo noč. Velikanski ogenj, ki se je pokazal izza Tošičeve velike parne žage na Hubu, je nekako ob 2 ponoči spovil pokonci ves trg. Ko je zatulila sirena na žagi, so plameni sikali proti nebu. Ljudje so veli k Tomšičevi žagi, ki je bila že skoraj do polovice v ogn Med prvimi so bili seveda vrhniški gasilci s svojo motorno b galno. Njim so sledili še gas iz Verda; zaradi naglega šir nja ognja, pa je poslalo sv brizgalno še vojaštvo. Čeprav bili gasilci nad vse požrtvoval ter so vse brizgalne delov brezhibno, so se vendar km prepričali, da žage ne bodo re propasti. Ogenj se je bil zar preobilnih vnetljivih snovi, hega lesa in desk, tako naglo ril, da so začeli zublji oblizov tudi bližnja skladišča in sta vanjske hiše. Bilo je nujno u stno, da so prepustili žago us ter osredotočili vse gašenje sosednje objekte. Proti jutru rog 5 se je stavba parne ž sesedla. Zgorele so vse napra velika in mala žaga ter les, k bil znotraj in v neposredni bl ni žage. Škodo cenijo na več jonov dinarjev, ki bo po vsej rjetnosti krita z zavarovalni

—Človek brez imena in pri ka živi v Kosovski Mitrovici, to 23 letni fant, katerega so vojno našli kot nebogljenega jenčka ob železniški progi Kraljevu. Dobri ljudje so vzeli k sebi in ga redili, ko je koliko odrasel si je začel sam žiti kruh, pa mu je bilo zmer hudo neugodno, ko ni vedel za svoje ime niti za priimek. dje so mu dali ime Uroš N znani in to se ga je do neda ga držalo. Povsod je iskal s mater. Enkrat je bil zaradi tudi v Mariboru, pa zastonj. je dopolnil 21 let, se je dal k ti in si nadel ime Uroš Ra vič. še zmerom pa je prepri da bo našel svoje starše.

—Na Dovjem se je smrtno nesrečil v gozdu 32 letni J Benet, doma iz Rateč. S to šem sta v gozdu po strmih nah spuščala hlode. Nenad je Benetu odpovedal cepin i je hlod potegnil v globino. S kriknil je, pa je bil takoj m

—V Ljubljani je umrl Je Pohleven, kretnik drž. žel.

— V Godoviču nad Idrijo umrl g. Anton Pišlar, posest in bivši figurant pri bivši ag ni operaciji za vojvodino Kr sko.

—V Znojilah pri Krki je zagoneten način umrl 15 l hlapec Tonče Zabukovac. Fa ča je zamikalo izvedeti, kaj žive obešenjaki v trenutkih p smrtjo. Iz radovednosti si je gozdu nataknil zanko na vra ker ni bilo nikogar v bližini, bi ga rešil, se je pač zadušil. Drugi vedo povedati, da je Tonče najprej ubit in šele po obešen. Sresko sodišče v Vi gori je odredilo vestno prei vo, da se dožene pravi vzrok s ti tega mladega fanta.

—V Dev. Mar. v Polju je 68. letu starosti mirno v Gos du zaspala g. Jožefa Jeriha, v va po pokojnem vratarju bol nice za duševne bolezni na S denci.

— V Malih Laščah je um gospa Francka Mramorjeva, jena Peterlinova, gostilničar pri Sv. Trojici.

ŽUTI

Po nemškem izvirniku K. Maya

Halef me je prosil, da sme tisto noč spati v mojem šotoru. Rad sem dovolil zvestemu hadžiju, čeprav sem slutil, da spala ne bova mnogo.

In tako je tudi bilo. Pripovedovati sem mu moral, tudi sam mi je vedel povedati toliko novega in zanimivega, da sva šele proti jutru zadremala. Uro pozneje pa se je zbudil tabor in o spanju ni bilo govora več.

Za zajutrek smo dobili kavo, ki smo bili z njo lahko zadovoljni, poleg pa čebabčiče.

Med jedjo mi je Halef šepnil:

"Gospod, Hanne, najljubeznivejša med ženami, te prosi, da bi tudi njo počastil z obiskom! Saj mi boš prošnjo uslišal —?

Omeniti je treba, da med svobodnimi beduini puščave žene ne živijo tako zaprto in odločeno od moških kakor v mestih ali pa na primer pri Turkih. Zato sem smel vabilo sprejeti, ne da bi se bil pregrešil zoper običaje in dostojnost.

Šla sva torej po zajutrku v njegov šotor in tam nama je Hanne postregla z drugim, zelo okusnim zajutrkom. Halef je bil neskončno srečen, ko je videl, kako vljudno in spoštljivo občujem z "najlepšo vseh žen."

Opazil sem, da bi mi rad nekaj povedal. Pogledoval me je, tiščal in tiščal, pa ni našel besede.

"Gospod," je končno začel, "videl si včeraj na konju Kara ben Halefa, mojega sina. Kako je jezdil?"

"Zelo dobro!" sem odgovoril, pa ne samo, da bi zadovoljil njegovemu očetovskemu ponosu, ampak ker je bilo tudi res. "Nisem še videl dečka v njegovi starosti, ki bi znal konja tako dobro obvladati. Res jezdi ko cel mož!"

Obema, Halefu in Hanni, so se svetile oči v veselem ponosu. In Halef je vzkliknil:

"Kako sem ponosen na tvojo hvalo, o gospod! Sam sem bil njegov učitelj v jahanju, zato mi tvoja hvala tem bolj dobro dene.

Ampak videti še moraš, kako strelja! Bi šel z menoj?"

"Kam?"

"Pred tabor."

"In kje je Kara ben Halef?"

"Že čaka na naju."

Zunaj pred šotori je res že čakal mali Kara ben Halef, oborožen z dvocevko, z dvema pištolama in samokresom. V zemlji je tičal kol.

Halef je pokazal na njega in rekel:

"Gospod, kolikokrat si streljal na takle kol, kadar si bil v sili in če so te sovražniki zajeli! Pokazal si jim, da so tvoje krogle nezmotljive in da so izgubljeni, če se te drznejo lotiti. Tudi sam sem se pozneje vadil v takem streljanju in učil tudi sina.

Naj ti pokaže, kaj zna! Saj dovoliš?"

Seveda nisem ugovarjal. Še radoveden sem bil, kaj se je mali Kara ben Halef naučil.

In res je streljal dobro. Na skrajno daljavo ni niti enkrat zgrešil. Vsaka krogla je tičala za palec niže v kolu.

Res sem si s takimi "strelnimi vajami" že večkrat rešil življenje, ne samo pri beduinih in Kurdih, ampak tudi pri Indijancih, ki niso bili slabi strelci.

"No, gospod, ali ti zadostuje poskus?" me je vprašal oče.

"Seveda! Tvoj sin bo velik bojevnik, prav kakor je njegov oče, in ponosen sem, da nosi moje ime Kara."

"Junak naj bo, kakor si ti! Vrniva se v šotor! S Hanno, najboljšo vseh mater in žen, bi te rada nečesa prosila."

Slutil sem, kaj mislita prositi in kaj naj pomenijo strelne vaje. In nisem se zmotil.

Ko smo posedli, je začel:

"Gospod, prvi pohod z bojevniki v sovražno ozemlje je za takegale mladega fanta silno važen, odločilen je za vse življenje in nikdar ne bo pozabil na njega. Zato nočem, da bi moj sin šel na tak pohod pod kakršnim si bodi vodstvom —."

Pomolčal je in nadaljeval:

"Danes so te Haddedini izvolili za vodnika in poveljnika na pohodu k Mohammed Eminovemu grobu —. Gospod, kako srečen bi bil, če bi vzel mojega sina s seboj —."

"Premlad je še, dragi Halef! Pomisli, komaj osem let ima! Otrok je še! Počakajva nekaj let, da spet pridem na obisk!"

"Zakaj bi čakala —? Mar vem, ali boš še vobče kedaj spet prišel med Haddedine —? Danes pa si med nami in nas boš vodil h grobu Mohammed Emina. Zakaj bi ne porabil prilike, zakaj bi naj ne jezdil moj naslednik v senci tvojih vrlin vsaj enkrat v življenju? Ko morebiti nikdar več ne bo prilike —.

In praviš," je nadaljeval gostobesedno, "da je še premlad! Ali smemo mladost in starost meriti s številkami? Ali niso včasi ljudje, mladi po številu let, modrejši in pogumnejši ko stari bojevniki —? Ali še nisi videl starcev, ki so pravi otroci —?"

"Tisto je res!

Hm —! Vidim, da prekaša tvoj sin v spretnostih marsikaterega starejšega bojevnika —. Toda njegovo mlado telo še ni utrjeno in še ni odporno dovolj za tako naglo, dolgo in naporno potovanje. Bojim se, da ne bo vzdržal —."

Živahno je ugovarjal.

"Nikar ne misli tega, gospod! Utrjen je ko star bojevnik. Letos sem bil z njim v Basri. In do Basre je daleč, mnogo mnogo dalje ko h grobu Mohammed Emina. In ko sva se vrnila, je bil svež in čil, kot da vobče ni šel z doma.

Povem ti, vzdržal bo vzdržal bo —!" je silil. "Vzdržal bo bolje ko tridesetleten bojevnik! In zelo bi me bolelo, če bi moje prošnje ne uslišal!"

Kar žalosten je bil.

Da odkrito povem, zelo ljubo bi mi bilo, če bi bil šel mladi Kara ben Halef z menoj. Pa pomišljal sem še. Res bi mi bil lahko za sitnost, če bi spotoma omagal. In Amad el-Gandur in njegovi bojevniki bi ugovarjali —. Ni v navadi, da bi starejši bojevniki jemali osemletne dečke s seboj na take pohode.

Izognil sem se mu in dejal:

"Dragi Halef, nisem jaz tisti, ki naj tvojo prošnjo usliši ali pa zavrne! Ti si oče in sam boš odločil, kaj naj stori tvoj sin in kaj ne. In sam boš odločil, ali ga boš vzel s seboj na potovanje."

"Tako praviš ti, gospod! Haddedini pa mislijo drugače. Bojim se, da bodo ugovarjali —."

"Tudi sam se bojim, da bo tako. Jim tudi ne moreš zameriti, saj sam dobro poznaš navade in običaje svojih rojakov!"

"Ampak če ti govoriš za njega, ti gotovo ne bodo odbili prošnje! In saj potovanje ni naporno in tudi ne nevarno."

"Tako misliš ti, tako mislijo najbrž tudi Haddedini. Sodim pa, da potovanje ne bo tako čisto enostavno in lahko."

"Misliš res, da bo težavno?"

(Dalje prihodnjič)

JOŽE GRDINA:

PO ŠIROKEM SVETU

Z nekim posebnim veseljem sem stopal tisto jutro po vasi mimo meni tako poznanih hiš: Vrbčeve, nekoliko na desno ponosna dvonadstropna Anškova hiša, kjer zavijem na levo po cesti, kjer je na gornji strani ob cesti Dučeva, potem Mazejeva na doljnji strani ceste Trojarjeva, za katero je precej globoka dolina, tako zvana Kužnca, ob kateri je škarpa, nad katero je cesta, ki gre mimo Pršinove štale, kjer je potem na desni tudi Pršinova hiša. Kolikokrat sem se mudil tukaj, ko sem šel v vas k Lojzetu. Na pragu me pozdravi mlada Pršinka, Trojarjeva Pepa, ki zdaj gospodinji pri Pršinovih. Seveda so bili takoj zraven tudi Pršinova mati in sem jih vprašal, so-li že kaj zvedeli o Lojzetu, s katerim sva bila skupaj v ruskem ujetništvu in so naju tako nesrečno razdvojili. Pa so mi povedali, da je umrl v Turkestanski guberniji, kjer vlada velika vročina. Torej ga ne bom nikdar več videl, tega mojega tako iskrenega prijatelja! Stopam naprej mimo Birtove hiše, kjer je gostilna, nekoliko naprej, kjer gre cesta v klanec je poleg ceste lepo veliko znamenje ali kapelica, kjer kraljuje zaščitnica Prevalja: Žalostna Mati božja. Umetnik, ki je napravil to veliko in krasno soho, je upodobil Marijo kot je stala pod križem, v Marijinih prsih pa tiči oster meč, simbol Marijine žalosti.

Dolgo časa je tu stala bolj majhna kapelica in ker se je deloma že preživela, so nekaj let pred vojno postavili Prevaljčanje to lepo znamenje, ki priča o njih veliki veri in spoštovanju do Kraljice mučencev. Še sedaj se spominjam slavnostne blagoslovitve tega Marijinega znamenja, ko je bila velika slovesnost, a za Prevalje pa pravi praznik.

Pri znamenju se odcepi na levo od ceste pot za pešce, ki vodi naravnost na Žalostno goro. Pozdravil sem Marijo v njenem malem bivališču, ter krenil proti vrhu, kjer je njeno glavno svetišče. Ob poti so tu pa tam sedeli berači, kot so navadno na vseh božjih potih ter prosili mimoidoče romarje miloščine. Ta je kazal pohabljeno roko, drugi nogo, tretji je bil slep. Kajpada, človek ne more iti mimo, da ne bi posegel v žep ter pomagal z darom vsaj malce lajšati gorje takim siromakom. Najbolj pa me je zanimal nek tak siromak z pohabljenimi nogami. Ker je bil nekako mojih let, se mi je zdelo, da bi morda utegnil biti kak bivši vojak iz svetovne vojne. Res, nisem se motil. Ko ga vprašam, kje si je pohabil noge, mi pove, da v Galiciji, kjer ga je zadel kos ruske granate. Revež! Temu možu sem prav rad še posebej odmeril primeren dar, ter pripomnil, da sem bil tudi jaz tam na gališkem bojnem polju, toda hvala Bogu, odnesel sem zdrave ude in Bog mi je naklonil, da sem se srečno vrnil iz ruskega ujetništva. Za to pa se imam veliko zahvaliti Bogu in Njej, ki kraljuje na Žalostni gori. Mož je bil prav vesel daru, ter se mi zahvaljeval zanj.

Kolikokrat se človek neupravičeno jezi in pa godrnja, zakaj da ni tako ali drugače in da bi bilo lahko bolje itd. Pri tem pa ne pomisli, da je največja dobrota zdravje in pa celi in zdravi udje. O tem sem razmišljal, ko sem stopal po griču mimo siromakov ter poslušal njih v srce segajoče prošnje za miloščino. Bližal sem se vrhu JOŽE GRDINA — — — FIVE gore, ko se snidem z Anškovim Tonetom iz Prevalja, ki se je žuril, da pride še pravočasno v zvonik, da bo pritrkaval. Ker sva si bila s Tonetom že stara znanca in je vedel, da sem bil jaz dostikrat preje v zvoniku, me vpraša, če bom šel tudi danes kaj pritrkavat? "Ja vidiš, pa res! To pa na vsak način moram; bom šel kar takoj v zvonik," sem dejal Tonetu ter pospešil korake.

Prišedši v cerkev sem pozdravil Marijo Sedem Žalosti, se ji zahvalil za pomoč in pa varstvo, potem pa grem po stopnjicah na kor, kjer je vhod v zvonik. Po precej nerodnih lesenih stopnjicah, ki vodijo iz enega lesenega odra do drugega, se kobacam proti linam, pri tem pa sem malo zabavljal čez stopnjice, katere da bi bilo treba malo bolj zavarovati. No, pa ker menda še ni nihče pri tem, ko je lezel v zvonik, doli padel, se jim menda zdi, da je kar dobro. Pa če je za druge dobro, sem dejal končno, bo tudi zame, ter previdno sledil Tonetu.

Prišedši do zvonov, ki ponosno vise v zvoniku, mala dva visita pri mali, velika dva pa pri veliki lini, so že čakali fantje, da pričnо z pritrkavanjem. Tone pa, ki je bil vodja pritrkačev, pogleda na uro pa pravi: "Petnajst minut je še časa, predno začnemo." "Kaj pa če bi začeli malo preje?" se oglasim jaz. "Dobro," pravi Tone, ter priveže kembelj velikega zvona k močni palici ob zvonu, da se tako lažje pritrkava in da kembelj ne uide iz rok. "Na," pravi Tone, "ti boš na ta velikega pritrkaval," ter mi ponudi že povsem urejen kembelj. "Bog ve če bo šlo," sem dejal Tonetu nekako v skrbeh. "Šlo bo šlo," pravi Tone, ter da povelje, da začnemo. Sicer z velikim veseljem, toda nekoliko v skrbeh udarim na zvon, potem se pa ojunačim in nabijam ob zvon. Šlo je prav dobro in še Tone me je pohvalil, da je prav dobro šlo. "Da ga le polomil nisem," sem dejal ter si brisal pot raz čela.

"No, zdaj bo pa treba, da veliki zvon zazvoni, z ostalimi se bo pa vmes pritrkavalo," pravi Tone ter odveže kembelj velikega zvona. "Dobro, toda ker sem imel sedaj v oskrbi veliki zvon, ga bom še sedaj," se ponudim Tonetu. "Kakor želiš," pravi Tone, zgrabi za kembelj, da prehitro ne udari ob zvon, jaz pa med tem prav krepko potegnem za debelo vrv ter tako razmajem žalostnogorskega orjaka. V slovesnem mogočnem basu se je zdaj oglasil veliki zvon in jaz daj nisem čul nobene druge stvari več kot zvonove, ter mi je še potem precej časa brnelo po ušesih to pritrkavanje.

Precej dolgo sem tako poganjal veliki zvon, ter potem na rokavu srajce opazil mokra mesta, toda pri vsem tem nisem hotel odnehati. Ko je potem pristopil Krištofov Feliks iz Kamnika, da mi pomaga, sem ga za prvi pot odklonil, češ, da nič ne de, ako se malo spotim. Pri tretjem delu pritrkavanja sem pa prepustil zvon drugim, ter z visokega zvonika zrl na romarje, ki so od vseh strani hiteli po griču.

Spomin mi je pohitel daleč nazaj v mladostna leta, ko sem često raz tega zvonika zrl na romarje, zrl na domačine. Zlasti so mi stopili pred oči trije veliki prazniki: Velika nedelja, ko smo fantje iz Prevalja in Goričice prišli na goro že kmalu po polnoči, kjer smo pripravili možnarje za strel, potem smo šli eni v zvonik, drugi so pa zažigali možnarje. Najprvo je počil velik možnar, za njim drugi, tretji, nato pa se je oglasil veliki zvon, potem pa ostali trije. Zatem so se oglasili zvonovi farne cerkve sv. Vida, v Kamniku pri sv. Florijanu, potem zvonovi sv. Jožefa, sv. Ane. Od Vrhnike je odmeval veliki zvon sv. Pavla, Blatna Brezovica, Bevke, Vnanje in Notranje Gorice. Tam za Krimom pa je pričela svitati prva zarja, napočil je najbolj slovesni praznik v letu, praznik zmagoslavnega Kristusovega vstajenja. To je bilo res nekaj krasnega in nikdar pozabnega! Še pred 5. uro zjutraj smo vzeli iz cerkve veliko bandero na treh orjaških drogih ter vsak z svojim delom bandera hiteli k farni cerkvi, kjer smo ga potem razvili in ga potem nesli v slovesni procesiji. Prvo v tej slovesni procesiji je bilo farno bandero sv. Vida, katerega so nosili fantje iz Preserja in Brezovice, za njimi so stopali možje dotičnih vasi. Takoj za tem je bilo pa žalostnogorsko bandero, kjer je bila na eni strani Marija Sedem Žalosti, pod njo sv. Jukund, na drugi strani pa sv. Janez Nepomuk in pa apostol sv. Jakob starejši, pod njima pa naslikano mučeništvo obeh svetnikov. To bandero so navadno nosili: dva fanta iz Prevalja, eden iz Goričice. Da je prišlo pri teh banderih večkrat do nesporazuma je umevno, ker vsak fant je hotel biti odlikovan na ta način, da bo nesel pri procesiji na veliko nedeljo in pa praznik sv. Rešnjega Telesa bandero, kar se pa ni dalo vsem doseči. Jaz se imam za tako čast v prvi vrsti zahvaliti Pršinovemu Lojzetu. Je namreč hodilo za eno leto navskriž med menoj in pa med Varškovim Francetom, ki je bil eno leto starejši. Ampak Lojze je rekel: "Ti ga boš nesel," in ker so še ostali fantje držali z menoj, je ta čast doletela mene. Tako smo ga potem nesli: Lojze, jaz in pa Moharjev Matija iz Goričice, ki se zdaj nahaja v Chicagu. Za žalostnogorskim so nesli Kamniški fantje bandero sv. Florijana, nato fantje iz Podpeči bandero sv. Jožefa, potem fantje iz Jereza in Planince bandero sv. Ane, sv. Lavrencija in sv. Tomaža, nato cela vrsta drugih manjših banderov. Istotako je bilo tudi na praznik sv. Rešnjega Telesa.

Za nas je bil pa še posebej Binkoštni praznik, ko smo z velikim banderom šli naproti višarskim romarjem, ki so prišli z svojim banderom iz sv. Višarij ter nas potem čakali pri Mežnarjevem kozolcu, da smo prišli z banderom in z nami navadno preserski kaplan, potem pa cerkovnk. Pobožni višarski romarji, ki so bili zbrani od vseh strani, zlasti pa iz Blok, Cerknice, sv. Vida, so prepevali, da jih je bilo bolj zanimivo poslušati kot pa kake izučene pevce. Ti romarji so imeli s seboj posebne rdeče sveče, katere so imeli moški kar okrog klobuka, ženske pa so jih nesle v roki. Obnašali so se pa tako pobožno, da so vzbujali resnično spoštovanje. Žal, da se danes take pobožnosti temeljito pogreša. Je pač vse moderno in napredno.

(Dalje prihodnjič)

Zgorej na levi vidite bale starega železa, ki bo odposlan iz Amerike na Japonsko. Zgorej na desno vidite, kako WPA delavci gradijo nasipe pri Richmond, Va. Spodaj levo so hiše, katere so zgradili WPA delavci v Atlanta, Ga. mesto starih bajt. Spodaj desno je najnovejša ameriška lokomotiva.

DNEVNE VESTI

Nacionalisti in lojalisti obenem zmagujejo

Hendaye, Francija, 9. jan. Iz tabora lojalistov se poroča, da je njih armada na južni španski fronti se pomaknila globoko v notranjost Bajadoz province, da je baje zasedla osem nadaljnih mest in "vjela tisoče jetnikov." Boji se vršijo kakih 175 milj južno od Madrida. Lojalisti so začeli ofenzivo na južni fronti, da obrnejo pozornost gen. Franca od katalonske fronte na severu, kjer so bili lojalisti močno poraženi. Včeraj so čete gen. Franca zasedle nadaljnih šest mest in se približale za 13 milj Barceloni.

Rev. Coughlin je imel 15 milijonov poslušalcev

New York, 9. januarja. Kot poroča American Institute of Public Opinion je imel sloviti radio pridigar Rev. Charles Coughlin tekom decembra meseca najmanj 15,000,000 poslušalcev svojih nedeljskih radio govorov. Izmed vsakih desetih, ki poslušajo Rev. Coughlina ob nedeljah so štirje katoličani, dočim jih je šest protestantov. Približno pride do 4,000,000 poslušalcev na eno nedeljo. Izmed onih, ki poslušajo Rev. Coughlina, se jih je 67 odstotkov izjavilo, da se strinjajo z njim, dočim jih je samo 33 odstotkov, ki se le deloma strinjajo ali pa ne. V splošnem se pa poslušalci Rev. Coughlina izjavljajo: "On se nikogar ne boji, pač pa pove resnico direktno v obraz."

Governer Californije Olson nevarno obolel

Sacramento, Cal., 9. jan. — Zdravniki so danes odredili, da mora 62 let stari governer države Californije najmanj za 14 dni v bolniško postelj, ker ima razburjene živce. Gov. Olson je osvobodil Tom Mooneya iz zaporov. Pozneje ga je spremljal na neki javni trg, kjer je Mooney govoril in kjer je bilo zbranih do 100,000 ljudi. Governer je zašel po nesreči v množico, iz katere se ni mogel rešiti. Končno mu je postalo slabo in je padel v omedlevico.

* 9,000 zakonskih parov je bilo v New Yorku lansko leto manj poročenih kot v letu 1937.

MALI OGLASI

Lepa prilika

za onega, ki želi kupiti posestvo. Posestvo se nahaja v vasi Topol št. 11, pri Blokah. Za nadaljna pojasnila se obrnite na Tony Milavec, 20954 Nauman Ave. (7)

Dve sobi

se oddasti v najem za žensko ali novoporočence. Vprašajte na 1187 E. 61st St. (10)

POUK V ANGLEŠČINI
Začetnike in druge
PRIVATEN POUK
Frances Zverina, 310 Citizens Bldg. CHerry 4050.
(Jan. 16. 13. 30. Febr. 6.)

MANHATTAN SHIRTS
Sale
at
BELAJ'S
6205 St. Clair Ave.
(Jan. 10, 11, 12, 14, 17, 18, 19, 21)

Naprodaj

je moderna hiša za eno družino; se mora prodati. Nahaja se blizu Grovewood Ave. in 172. cesta. Cena je samo $3675. Vprašajte pri Geo. Strainic, 1191 E. 175th St., tel. KEnmore 0334-J.

Skrivnosti ruskega carskega dvora

ROMAN

— Dobro — sporazumni smo! Gorje onemu, ki bi prelomil obljubo! Mi bi se krvavo maščevali!

On se obrne ter zakliče z močnim glasom:

—Stojte, bratje! Stopite z voz! Ostali bomo uro tukaj.

Cigani skočijo s svojih voz in v nekaj minutah se je pomešala množica mož, žen in otrok na cesti.

Bakunjin in Palen sta začela iskati malega Vladimira. Premetala sta vse zaboje, postelje in vreče, toda o dečku ni bilo niti sledu niti glasu.

Izgledalo je, da je govoril cigan resnico. Bakunjin in Palen se začudeno spogledata.

—Zmotila sva se! Dečka ni tukaj. Ne preostaja nama ničesar drugega, kot plačati.

Vodja ciganov se je zadovoljno smejal. On iztegne roko in sprejme od Bakunjina deset rubljev.

—Bog naj vas blagoslovi!— reče cigan. — A če vam zopet zmanjka kakšen deček, le pridite k meni. Jaz rad zaslužim.

—A če se ti nudi prilika, ali tudi rad kradeš?

—Mi ne krademo! — odgovori vodja ponosno. — Često moramo izvršiti naročila marsikaterega odličnega človeka in zato nas dobro plačajo.

—A kam potujete sedaj?

—Sedaj gremo v samostan pri Srcu Matere Božje, — odvrne cigan, — izvršiti moramo neko sveto dolžnost.

—Sveto dolžnost? — vpraša Bakunjin.

Ciganski vodja je gledal resno pred se, kot da razmišlja, ali bi počastil tujca s svojim odgovorom, toda naposled reče:

—Pojdita z menoj, pokazal vama bom, kaj nas vodi v samostan!

On odvede Bakunjina in Palena k posebnemu vozu.

Ta je bil popolnoma pokrit. On pokliče nekaj ljudi svoje čete in jim ukaže, naj odstranijo streho.

Palenu in Bakunjinu se prikaže čuden prizor.

Na mehkih blazinah je ležala prekrasna mlada žena, prava ciganka z svetlorumeno kožo, velikimi očmi in črnimi lasmi.

Zdelo se je, da je mlada žena bolana.

—Kdo je ta nesrečnica? — vpraša Bakunjin.

—To je moja žena, — odvrne ciganski vodja, — hčerka najmočnejšega in najbogatejšega ciganskega vodje, ki je kdaj potoval po svetu.

— Moja žena je bolana in jaz jo peljem v samostan, kjer bo sestra Ana molila za njo. Jaz sem prepričan, da mi bo žena ozdravela.

—Ali misliš, da ti bo sestra Ana tvojo željo izpolnila? — vpraša Bakunjin.

—Upam, da bo! — odvrne cigan. — Ona ima srce in razumevanje za reveže.

—Da boš popolnoma siguren, — reče Bakunjin in vzame svojo beležnico, — ti bom dal pismo za častito mater. Ako ji pokažeš te vrstice, bo ustregla tvoji ženi in dovolila, da prenesejo bolnico v kapelico.

—Bil bi vam vedno hvaležen, ko bi to mogli.

—Pomagal ti bom tudi še to, da bodo pobožne sestre tudi negovale tvojo ženo, toda pod enim pogojem?

—In to?

—Pod pogojem da mi pomagaš s svojimi ljudmi iskati izgubljenega dečka. Ne zahtevam tega, seveda, zastonj. Pripravljen sem, da ti tudi plačam.

—Gospod, ne zahtevam denarja. Ako se mi posreči, da sprejme samostan mojo ženo in ako mi ona ozdravi, potem bom tvoj suženj, tvoj kmet.

—Dobro, videl bom, kaj se da napraviti?!

Bakunjin napiše nekaj vrstic na papir in ga izroči ciganu.

—Izroči to predstojnici samostana in ona te bo takoj uslišala.

—Med Moskvo in samostanom se nahaja majhna gostilnica. Tam te bom čakal.

Četrt ure pozneje je nadaljevala ciganska kolonija svojo pot, a Bakunjin in Palen sta poiskala svoja konja in odjezdila, da bi še pred nočjo prispela v Moskvo.

Samostan pri Srcu Matere Božje se je popolnoma spremenil.

Izginila je blagost, ki je vladala v samostanu za časa prejšnje predstojnice. Sedaj je bila v samostanu zopet vpeljana strogost in temni despotizem.

Sestra Gabriela je bila sedaj predstojnica in je vladala tiransko, strogo in okrutno nad redovnicami.

Vedela je, da je v samostanu zasovražena, toda ker je imela moč v svojih rokah, se je maščevala nad onimi, ki jih je smatrala za svoje sovražnice.

Prejšnjo predstojnico, sestro Ano, je zadela grozna usoda. Ždela je v temni kleti že nekaj tednov. Hrana, ki jo je dobivala, je bila gnusna, toda bila je preveč pobožna, da bi se rešila tega obupa s samomorom.

Ona bi že zdavnaj obupala, da ni včasih nekdo prišel k njej v klet, da ji prinese uteho. Ponoči, ko je vse spalo, se je počasi pritihotapila neka temna postava do železnih vrat, za katerimi je ždela prejšnja predstojnica. Postava je oprezno izvlekla ključ in stopila v temno klet.

Kadarkoli je ta postava prišla, vedno jo je sestra Ana objela in ji šepnila:

—Hvala ti, Klarisa, hvala, da si prišla.

Da, bila je Jagodkinova hčer, ki je večkrat prišla k prejšnji predstojnici, čeprav je vedela, da bi sestra Gabriela vsakega neusmiljeno kaznovala, če bi vedela, da obiskuje ujetnico.

Klarisa ji je prinesla sadja ali steklenico vina ali kako drugo dobro hrano in je pripovedala sestri Ani o vsem, kar se dogaja v samostanu. Pripovedovala ji je, kako sestra Gabriela trpinči redovnice.

Klarisa je pripovedala, kako jo je ono pismo privabilo v kapelico in kako je nekdo za njo zaklenil vrata.

— Gabriela ti je nastavila zanjko, dete moje. No, čeprav sedaj triumfira, veruj meni, prišel bo čas, ko jo bo Bog kaznoval.

Tako sta se prijateljici pogovarjali celo noč, a ko se je začelo svitati, je Klarisa potihoma odšla v svojo celico, trudna in bleda, da nadomesti izgubljeno spanje.

Polagoma pa je sama mati Ana zahtevala, da preneha hoditi k njej, ker je trepetala pred mislijo, da jo enkrat vendarle zapazi sestra Gabriela in se ji grozno maščuje.

Nekega večera, ko je šla Klarisa že spat, se je odločila, da zopet obišče o polnoči svojo prijateljico v njeni celici. — Mirno je čakala, da ura odbije polnoč.

Srečno je prehodila vse hodnike in je prišla v klet, ne da bi jo kdo opazil.

Ali, ravno ko je hotela, da odklene vrata, začuti naenkrat kako jo je nenadoma zgrabila neka koščena roka.

Klarisa na smrt prestrašeno zavpije.

Vedela je, da je izdana.

Preje, nego se je zbrala, zasije zraven nje luč.

Ona zagleda poleg sebe porogljivo lice predstojnice Gabriele.

— Na kolena, neposlušnica! — zavpije predstojnica.

Klarisa pa je zmagala strah in odločno odgovori:

—Klečim samo pred Bogom, predstojnica!

—Kaj? Nočeš me poslušati? Spoznala boš mojo moč Idi z menoj!

Klarisa se ni upala zoperstaviti se. Ona je šla za trdosrčno ženo v prvo nadstropje, kjer jo Gabriela odvede v njeno celico. Tam ona pozvoni in v nekoliko minutah se zberejo vse redovnice.

V tihem strahu so gledale svoje predstojnico. Slutile so, da bo zopet nekdo obsojen.

—Pobožne sestre! — spregovori predstojnica, — pokli-

Mrs. Carol Coster, vdova po sleparju Costerju, ki si je nedolgo pognal kroglo v glavo, ko je prišla vlada na sled njegovim sleparijam. Vdova pravi, da ni ničesar vedela o sleparijah svojega moža.

Carmi A. Thompson, znani repbulikanski politikaš iz Clevelanda, ki je obtožen manipulacije v Fidelity Investment Ass'n, katere predsednik je bil. Osumljen je, da je nepravilno prodal za $276,000,000 sekuritet in s tem osleparil nad 60,000 delničarjev.

cala sem vas, da vidite, kako bom kaznovala ono, ki me noče ubogati.

—Glejte jo tam, — nadaljuje ona in pokaže na Klariso.— Ta je revica, kljub moji prepovedi, odšla v klet k oni prokleti, ki je dosti dolgo zastrupljala naš samostan s svojo prisotnostjo. Prisiljena sem, da uporabim vso strogost zakona, da vsi vidite, kako se kaznuje nepokornost.

Sestre, ki so odrejene, da izvršujejo kazni, naj stopijo naprej.

Dve starejši redovnici se pobožno približata predstojnici.

— Kaj zapoveduješ, častita mati?

— Odpeljita to grešnico v stolp kapelice. Privežita jo na križ! Tam naj pretrpi nekoliko ur, naj občuti mraz, naj jo trpinči burja in snežni metež!

Z grozo so poslušale redovnice te besede.

Ta kazen je značila neizbežno smrt.

Ali niti ena se ni upala upreti.

Pograbili sta one Klariso, in jo odpeljeta.

—Prosi jo odpuščanja! — šepneta redovnici Klarisi. — Ali ona ponosno dvigne glavo in vzklikne:

—Ako bi prosila milosti in odpuščanja, storila bi to samo zato, da preprečim grozno dejanje, katero bo Bog kaznoval.

—Odpeljite jo! — zakriči Gabriela. Privežite jo na križ!

Oni sta odpeljali Klariso, jo povlekli v kapelico ter odvedli v stolp, kjer je stal velik, star lesen križ.

Klarisa nehote zapre oči. Zdelo se ji je, kakor da stoji na robu svojega groba, ko je pogledala v globočino.

—Zbogom! — reče Klarisa, ko sta jo redovnici zvezali, da se ni mogla niti najmanje premakniti. — Zbogom, oproščam vama, kar sta mi storili.

Redovnici sklonita glave in se oddaljita.

Klarisa je ostala sama, sama v snežnem metežu, sama le nekoliko korakov oddaljena od skrajnega roba stolpa.

Ona skloni glavo in prične moliti.

—Umrla bom! Naj se zgodi tvoja volja, o Gospod!

— — — — — — — — —

Predstojnica zapove redovnicam, naj gredo v svoje celice, a tudi sama je legla k počitku in je spala mirno vse do jutra.

Takoj, ko so se prikazali prvi solnčni žarki v mračno ujeno celico, skoči Gabriela na noge. Hotela je gledati na stolp, da vidi svojo žrtev, ki se muči.

Odšla je iz samostana in je okrog četrt ure neprestano gledala mlado redovnico na križu. Potem pa se je zopet vrnila v poslopje.

Ali v istem trenutku, ko je hotela, da prestopi portal, iznenadena obstane in pogleda proti gozdu, iz katerega se je približavala čudna vrsta ljudi. Bili so to cigani. Obrvi so se ji namršile.

Cigani se najbrže ne bodo podstopili približati temu pragu — to so lopovi, ljudje, ki se ne brigajo za našo sveto cerkev.

Ali zdelo se je, da vodja ciganov v resnici želi priti prav pred samostan. Prišel je bliže in odločno stopil pred sestro Gabrielo.

—Niti koraka dalje, — reče sestra Gabriela. — Ali ne vidite, da se nahajate v bližini te svete hiše?

Cigan se ponižno odkrije.

—Poznam samostan pri Srcu Matere Božje! — odvrne on. — Ni sedaj prvič, da pridem sem. Vedno so me prijazno sprejeli, pogostili in napojili.

—Vem! — zamrmlja polglasno predstojnica. — Sestra Ana je vedno podprla tak[o]di, berače in brezdelne[že] jaz drugače mislim o te[bi]

—Ali mi morete reči, ta sestra — nadaljuje ponižno, kje bi lahko predstojnico?

—Jaz sem predstojnica, mu odgovori sestra Gabri[ela] se pri tem zravna.

—To je res prava sre[ča] mene— reče cigan. Seda[j] morem izročiti pismo, ki [mi] je neki tujec izročil za v[as]

On se je hotel približe[ti] ona mu hitro reče:

—Ne hodi bliže, cigan[e] veži pismo na kamen in [ga] vrži!

Cigan ovije papir okoli na ter ga vrže njej pred Ona ga pobere, odpre in [bra] ta.

Takoj je zapazila, da smo namenjeno sestri A[na]

—Pa kaj želite od me[ne] vpraša ona cigana.

On se vrže na kolena.

(Dalje prihodnjič)

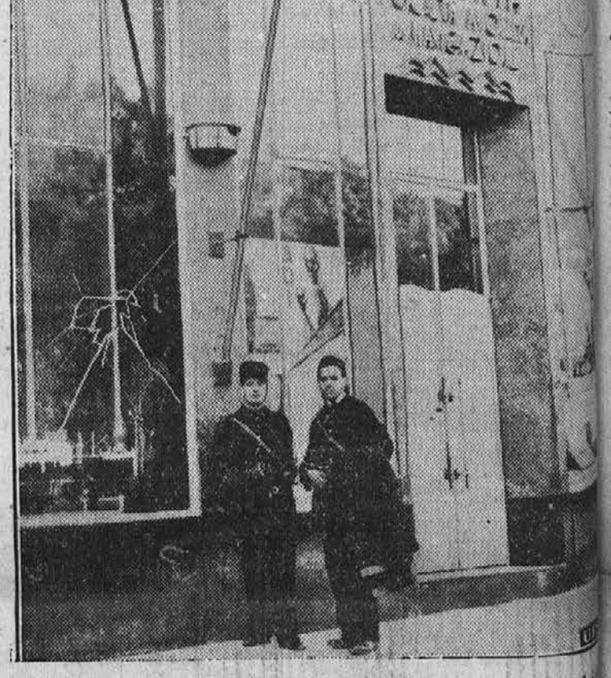

Italijanska turistovska agencija v Tunizu, Afrika, ko[t]so razlučeni Francozi demonstrirali in razbili šipe, ko[t] prišlo na dan, da zahtevajo Italijani Tunizijo of Francoz[ov]

Samomorilca Filipa Musica-Coster nesejo iz njegove palače, kjer si je pognal kroglo v glavo, ko je vlada prišla na sled njegovim sleparijam.

Trije sinovi Millicent Roger, dedinja oljnih milijonov. Prvi je od njenega prvega moža, grofa Salma, druga dva od drugega soproga, Arturo Ramos. Njen tretji mož je Ronald Balcom iz New Yorka.

OBLAK FURNITURE
TRGOVINA S POHIŠTVOM
Pohištvo in vse potrebščine za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 2978

VLOGE v tej posojilnici
so zavarovane do $5000 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.
Sprejemamo osebne in društvene vloge
Plačane obresti po 3%
St. Clair Savings & Loan.Co.
6235 St. Clair Ave. HEnd. 5670

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podporna organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jedno[ta]

Glavni urad v lastnem domu: 508 No. Chicago St., Joliet, Illinois
POSLUJE ŽE 45. LETO
Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v drža[vi] Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.
SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA NAD $4,000,000
SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 116.71%
K. S. K. Jednota ima nad 35,000 članov in članic v odraslem in mladinskem oddelku.
SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 135
V Clevelandu, Ohio je 15 naših krajevnih društev.
Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega obstanka nad $6,700,000
GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM in NARO[D]"
Če se hočeš zavarovati pri dobri, pošteni in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri **Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti**, kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.
K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16 do 55. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruješ se lahko za $250; $500; $1000; $1500 in $2000 posmrtnine.
V Mladinskem Oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B." Mesečni prispevek v mladinski oddelek je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, dasi zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do $450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do $1000.00 posmrtnine.
BOLNIŠKA PODPORA:
Zavaruješ se lahko za $2.00: $1.00 in 50c na dan ali $5.00 na teden. Asesment primerno nizek.
K. S. K. Jednota nudi članstvu najmodernejših vrst zavarovanja.
Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo jim rezervo izplačano v gotovini.
Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnih asesmentov.
Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote," ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.
Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materi vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogočne in bogate podporne organizacije, potrudi se in pristopi takoj.
V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli še nimate društva, spadajočega k tej solventni katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 55. leta. — Za nadaljna pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 508 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.